

**ŞANLIURFA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**AKÇAKALE, HARRAN, HALFETİ VE BOZOVA İÇME
SUYU ŞEBEKESİ PROJELERİ
ÇEVRESEL ETKİ TARAMASI RAPORU**

-2018-

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	4
2. PROJENİN YERİ	4
3. PROJE AÇIKLAMASI	5
4. YASAL ÇERÇEVE.....	8
4.1 Ulusal Mevzuat	9
4.2 AB Mevzuatı.....	15
5. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSK SINIFLANDIRMASI	5
6. ARAZİ EDİNİMİ VE ARAZİYLE İLGİLİ KONULAR	6
7. MUHTEMEL ETKİLER DEĞERLENDİRMESİ.....	8
7.1 Peyzaj ve Görsel.....	8
7.2 Gürültü	9
7.3 Ekoloji ve Doğa Koruma	10
7.4 Sel Riski	10
7.5 Yüze / Yer Altı Sularına Etkileri.....	11
7.6 Toz Oluşumu ve Hava Kirliliği.....	11
7.7 Trafik.....	12
7.8 Olası Hasarlar (Peyzaj, Arkeolojik ve Tarihi Eserler, Mevcut Tesisat v.s.)	12
7.9 İş Sağlığı ve Güvenliği.....	13
7.10 Kamu Güvenliği	15
7.11 Kamuoyunu Bilgilendirme, İstişare ve Şikayet Mekanizması	15
7.12 Diğer Etkiler.....	16
8. ÇEVRESEL VE SOSYAL İZLEME.....	17
9. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTILMASI.....	17
10. SONUÇ	17

EKLER

EK.1 TARAMA KONTROL LİSTESİ EK.2 ÇEVRESEL İZLEME PLANI
EK.3 ŞUSKİ VE ÇED YAZIŞMALARI

KISALTMALAR

ŞUSKİ	ŞANLIURFA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AB	AVRUPA BİRLİĞİ
AFAD	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI
ÇED	ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ
ÇETR	ÇEVRESEL ETKİ TARAMASI RAPORU
ÇTP	ÇEVRESEL TAKİP PLANI
DSİ	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İLBANK	İLLER BANKASI A.Ş.
MADAD	AVRUPA BİRLİĞİ SURİYE KRİZİNE KARŞI BÖLGESEL GÜVEN FONU
SKKY	SU KİRLİLİĞİ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ
TÜİK	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU
YAS	YER ALTI SUYU

1. GİRİŞ

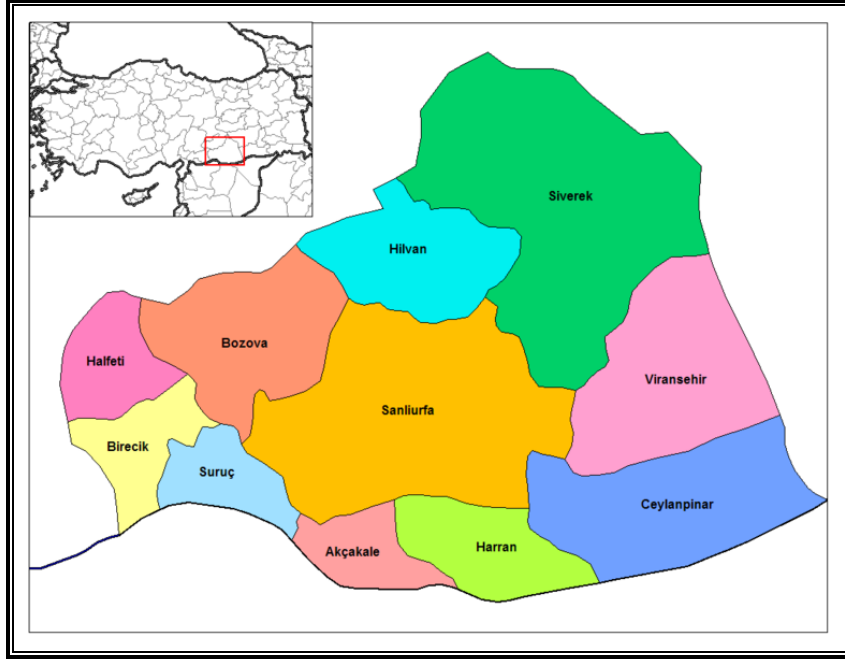
Türkiye coğrafi konumu nedeniyle mültecilerin ilk kabul ve geçiş işlemlerinin yapıldığı bir ülke konumuna gelmiştir. Türkiye, sığınma arayanların ilgisini çeken bir ülke olarak şu anda 3 milyonu aşkın kayıtlı Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca, kayıt dışı Suriyelilerle birlikte bu sayının çok daha yüksek olduğu tahmin edilmektedir. Böylesine büyük bir nüfus artışının dünyanın en gelişmiş şehirlerinde bile ciddi sosyal, çevresel, ekonomik, eğitim, altyapı ve sağlık sorunlarına yol açacağı açıktır. Şanlıurfa son 6 yılda geçici koruma altındaki Suriyelilerin ihtiyaçlarını karşılamak ve insani yaşam koşullarını sağlamak için önemli adımlar atmıştır. Ancak, kaynakların sınırlı ve altyapının yetersiz olması daha büyük yatırımlar yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Türkiye, Suriyeli mültecilere insani yardım ve destek sağlamak için özverili bir şekilde çalışmaktadır. MADAD kapsamında finanse edilecek altyapı iyileştirmelerine yönelik olarak bir Proje Tanıtım dosyası (PTD) hazırlanmıştır. İşbu Çevresel Tarama Raporunun amacı planlanan projelerin muhtemel çevresel etkilerinin taranması ve tanımlanması ve aynı zamanda Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu gerekip gerekmediğinin belirlenmesidir.

2. PROJENİN YERİ

Proje kapsamında Akçakale-Harran-Halfeti- Bozova ilçelerine yönelik İçme Suyu Şebekesi Projeleri uygulanacaktır. Proje alanı Şanlıurfa ili ve Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova ilçe merkezlerini kapsamaktadır.

Nüfus bakımından Türkiye'nin güneydoğusunda bulunan ikinci, Türkiye genelinde ise dokuzuncu en büyük şehir olan Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi statüsüne sahip bir büyükşehir olup, 3'ü il merkezinde olmak üzere 13 ilçesi vardır. Bu ilçeler Eyyübiye (Merkez), Haliliye (Merkez), Karaköprü (Merkez), Siverek, Viranşehir, Suruç, Akçakale, Birecik, Ceylanpınar, Harran, Bozova, Hilvan ve Halfeti şeklindedir.

Şekil 2.1 Şanlıurfa'nın İlçeleri

Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan Şanlıurfa 49' 12"- 40 10' 00" ve 36 41' 28"- 37 57' 50" kuzey enlemleri arasında yer almaktadır. Şanlıurfa doğuda Mardin, kuzeyde Adıyaman ve kuzeybatıda Diyarbakır ile çevrilidir. Güneyinde ise Suriye sınırı bulunmakta olup, bu sınır 1921, 1926 ve 1929 yılında Ankara Antlaşması ve 1930 yılında Halep Protokolü ile çizilmiştir. Şanlıurfa'nın ortalama rakımı 518 metre olup, yüz ölçümü 19,451 km²'dir. Yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin yedinci büyük şehridir.

3. PROJE AÇIKLAMASI

Proje kapsamında Akçakale-Harran-Halfeti- Bozova ilçelerine yönelik İçme Suyu Şebekesi Projeleri uygulanacaktır. Proje alanı Şanlıurfa ili ve Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova ilçe merkezlerini kapsamaktadır. Mevcut içme suyu sistemlerinin geçmişi 1990'lı yıllara dayanmakta olup, mülteci nüfusunun artması ve yeni yerleşim yerlerinin ortaya çıkması sonucu ilaveler yapılmıştır. Bu nedenle, içme suyu sistemlerinin yenilenmesi gerekmektedir.

Proje alanında bulunan 4 ilçenin içme suyu şebekesi projeleri İller Bankası A.Ş. tarafından yürütülmüştür. İller Bankası'nın tasarım ve inşaat kriter ve şartnameleri Türk standartlarına ve Türk mevzuatına bütünüyle uygundur.

BİLEŞEN 1: AKÇAKALE İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ

Akçakale İçme Suyu Şebekesi Projesinin teknik tasarımı nüfus projeksiyonu, coğrafi durum, su ihtiyacı hesaplamaları ve tasarım ömrü göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

Akçakale içme suyu şebekesi tek bölgeden oluşmakta olup, bu şebeke bölgesi mevcut yükseltilmiş rezervuardan beslenmektedir. Söz konusu şebeke bölgesi 350 ila 377 m rakımda 1600 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. İller Bankası tarafından 29 Kasım 2017 tarihinde onaylanan projede, şehrin 2051 nüfusu 112,948, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) $M=180,50$ L/sn'dir. Akçakale içme suyu şebekesi projesinin İller Bankası tarafından onaylanan tasarım hedefi Akçakale ilçe merkezinin Proje Tanıtım Dosyasında (PTD) hesaplanmış olan içme suyu ihtiyaçlarına uymaktadır. Şebekedeki basınç sınırları 30 ve 65 aralığında olacak şekilde düzenlenmiştir. Şebekenin boruları Ø140-225-280-355-400-500 ve 560 çaplarında ve toplam 165.890 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 2 adet branşman odası, 3 adet debimetre odası, 367 adet yangın hidrantı ve 9980 adet su abonesinin bağlantısı yapılacaktır.

BİLEŞEN 2: HARRAN İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ

Harran İçme Suyu Şebekesi Projesinin teknik tasarımı nüfus projeksiyonu, coğrafi durum, su ihtiyacı hesaplamaları ve tasarım ömrü göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

Harran içme suyu şebekesi tek bölgeden oluşmakta olup, bu şebeke bölgesi yeni yükseltilmiş rezervuardan beslenmektedir. Söz konusu şebeke bölgesi 360 ila 375 m rakımda 797 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. **İller Bankası tarafından 29 Kasım 2017 tarihinde onaylanan projede**, şehrin 2051 nüfusu 44,705, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) $M=74$ L/sn'dir. Harran içme suyu şebekesi projesinin İller Bankası tarafından onaylanan tasarım hedefi Harran ilçe merkezinin Proje Tanıtım Dosyasında

(PTD) hesaplanmış olan içme suyu ihtiyaçlarına uymaktadır. Şebekedeki basınç sınırları 30 ve 65 aralığında olacak şekilde düzenlenmiştir.

Şebekenin boruları Ø140-225-280-355-400-500 ve 560 çaplarında ve toplam 69.379 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 6 adet debimetre odası, 123 adet yangın hidrantı ve 2000 adet su abonesinin bağlantısı yapılacaktır.

BİLEŞEN 3: HALFETİ İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ

Halfeti İçme Suyu Şebekesi Projesinin teknik tasarımı nüfus projeksiyonu, coğrafi durum, su ihtiyacı hesaplamaları ve tasarım ömrü göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

Halfeti içme suyu şebekesi iki bölgeden oluşmakta olup, bu şebeke bölgeleri DSİ tarafından inşa edilecek olan 3000 m³lük depodan beslenecektir. 25 m basınçla beslenemeyen bölgeler hidrofor ile beslenecektir. Birinci şebeke bölgesi 625 ila 665 m rakımda 250 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. Hidrofor ile beslenen ikinci şebeke bölgesi ise 665 ila 690 m rakımda 125 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. **İller Bankası tarafından takip edilen projede**, şehrin 2051 nüfusu 30.547, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) M=52,53 L/sn'dir. Halfeti içme suyu şebekesi projesinin İller Bankası tarafından onaylanan tasarım hedefi Halfeti ilçe merkezinin Proje Tanıtım Dosyasında (PTD) hesaplanmış olan içme suyu ihtiyaçlarına uymaktadır. Şebekedeki basınç sınırları 30 ve 65 aralığında olacak şekilde düzenlenmiştir.

Şebekenin boruları Ø110-160-225-355-400 ve 450 çaplarında ve toplam 54.252 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 2 adet debimetre odası, 249 adet yangın hidrantı ve 2760 adet su abonesinin bağlantısı yapılacaktır.

BİLEŞEN 4: BOZOVA İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ

Bozova İçme Suyu Şebekesi Projesinin teknik tasarımı nüfus projeksiyonu, coğrafi durum, su ihtiyacı hesaplamaları ve tasarım ömrü göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

Şebeke bölgeleri 2500 m³'lük hacme sahip rezervuardan beslenecektir. Sistem 3 bölge planlanmıştır. Birinci bölgenin suyu 2500 m³'lük hacme sahip rezervuardan alınacak ve alt bölgeler içme suyu ihtiyacını bu rezervuardan ana hatta konulacak basınç kırıcı vanalar (2 adet) ile karşılayacaktır.

Rezervuardan doğrudan beslenen birinci şebeke bölgesi ise 645 ila 685 m rakımda 20 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. Birinci basınç kırıcı vana ile beslenen ikinci şebeke bölgesi ise 605 ila 645 m rakımda 135 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. İkinci basınç kırıcı vana ile beslenen son şebeke bölgesi ise 550 ila 605 m rakımda 1835 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. **İller Bankası tarafından takip edilen projede**, şehrin 2051 nüfusu 28.641, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) M=50,17 L/sn'dir. Bozova içme suyu şebekesi projesinin İller Bankası tarafından onaylanan tasarım hedefi Bozova ilçe merkezinin Proje Tanıtım dosyasında (PTD) hesaplanmış olan içme suyu ihtiyaçlarına uymaktadır. Şebekedeki basınç sınırları 30 ve 65 aralığında olacak şekilde düzenlenmiştir.

Şebekenin boruları Ø110-140-160-225-280-400-450 ve 500 çaplarında ve toplam 44.235 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 1 adet debimetre odası, 213 adet yangın hidrantı ve 885 adet su abonesinin bağlantısı yapılacaktır.

4. YASAL ÇERÇEVE

5216 ve 6360 sayılı Türk Kanunlarıyla, Şanlıurfa şehir merkezi dışındaki yerleşim birimleri ŞUSKİ Genel Müdürlüğünün sorumluluğuna verilmiştir. ŞUSKİ Akçakale, Harran ve Birecik ilçelerinin içme suyu ve kanalizasyon şebekelerinin işletilmesini ve içme suyu teminini, atıksuların uzaklaştırılmasını, mevcut su depolarının temizlenmesini, mevcut atık su depolarının bakım ve onarımını, mevcut atık su depolarının temizliğinin düzenli olarak yapılmasını sağlamakla, mevcut atıksu - kanalizasyon şebeke hatlarında meydana gelen arızaları gidermekle, yeni su deposu, fosseptik, kanalizasyon, içme suyu hattı, yeni su temin ve su arıtma tesisi ve paket arıtma tesisi yapmakla ve mevcutlarını yenilemekle ve yeni drenaj ve su temin hatları için mevcut yasa ve yönetmeliklere uygun olarak ilgili

birimlerle koordinasyon sağlamakla yükümlüdür. 6360 sayılı Kanunla, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi'nin görev ve sorumluluk alanı il sınırlarını içinde kalan her yeri kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

ŞUSKİ Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvuruda bulunmuştur. Projeler, 21/11/2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED yönetmeliği listelerinde yer almadıkları için ÇED Yönetmeliğinden muaf sayılmışlardır. İlgili yazılar raporun ekindedir.

Proje kapsamında yürütülen faaliyetlerin çevre ile ilgili mevcut Türk yönetmeliklerinin yanı sıra AB'nin tüm prosedürlerini, özellikle çevresel ve sosyal değerlendirme ile ilgili çevresel kriterleri karşılaması gereklidir. İçme Suyu Şebekesi Projelerinin inşaat ve işletme aşamalarında dikkate alınması gereken ulusal mevzuat ve AB kriterleri aşağıdaki bölümde açıklanmıştır.

4.1 Ulusal Mevzuat

2872 sayılı Çevre Kanunu

Madde 11 - (26167 sayılı 13/05/2006 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 5491 sayılı Kanun Madde 4 ile değişik)

"Üretim, tüketim ve hizmet faaliyetleri sonucunda oluşan atıklarını alıcı ortamlara doğrudan veya dolaylı vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri atıklarını yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtmak ve bertaraf etmekle veya ettirmekle ve öngörülen izinleri almakla yükümlüdürler."

"Atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların bertarafının sağlandığı atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, islahı ve işletilmesinden; büyükşehirlerde (20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı) İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla belirlenen kuruluşlar, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bunların dışında iskana konu her türlü kullanım alanında valiliğin denetiminde bu alanları kullananlar sorumludur."

"Atıksu altyapı sistemlerinden yararlananlar ve/veya yararlanacaklar, atıksu arıtma sistemlerinden sorumlu idarelerin söz konusu sistemler için yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım, iyileştirme ve temizlik harcamalarına bağlantı sistemine sahip olup olmadıklarından bağımsız olarak kirlilikteki payları oranında katılacaklardır. Bu hizmetlerden yararlananlardan, belediye meclisince veya bu maddede yetkilendirilen diğer idarelerce belirlenen tarifeye göre atıksu toplama, arıtma ve bertaraf ücreti alınır. Bu paragraf hükümlerine göre toplanan ücretler atıksu ile ilgili olmayan hizmetler için kullanılamaz."

"Atıksu arıtımı, atık bertarafı ve atık geri kazanım tesisleri yapmak amacıyla belediyelerin hizmet birlikleri kurmaları halinde, bu hizmet birliklerine araştırma, etüt ve proje konularında Bakanlıkça teknik ve mali yardım yapılır. Tesis yapım projeleri ise bu Kanunun 18inci maddesi çerçevesinde kredi veya yardım ile desteklenebilir. Kredi borcunun geri ödenmemesi durumunda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip yapılır ve öncelikle 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun ek 4üncü maddesi hükümleri çerçevesinde ilgili belediyelerin İller Bankasındaki paylarından tahsil olunur"

"Arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğüne tabi tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri, bu yükümlülüğe istinaden kurulması zorunlu olan arıtma ve bertaraf sistemleri, atıksu arıtma ve ön arıtma sistemleri ile atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, onarımı, ıslahı, işletilmesi ve harcamalara katkı paylarının belirlenmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça yönetmeliklerle düzenlenir. Bu konuda diğer kanunlarla verilen yetkiler saklıdır."

"Bu Kanunun uygulanmasını sağlamak üzere alınması gereken izinler ve bu izinlerin tabi olacağı usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir."

ÇED Yönetmeliği

25 Kasım 2014 tarihli 29186 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

Bu Yönetmeliğin amacı, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

a) Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ile Proje Tanıtım Dosyasının hangi tür projeler için isteneceği ve içereceği konuları,

b) Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları,

c) Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamına giren projelerin izlenmesi ve denetlenmesi,

d) Çevresel Etki Değerlendirmesi sisteminin, çevre yönetiminde etkin ve yaygın biçimde uygulanabilmesi ve kurumsal yapısının güçlendirilmesi için gerekli eğitim çalışmaları,"

Kentsel Atık Su Arıtımı Yönetmeliği

08.01.2006 tarihli 26047 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

"Kentsel atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarjı ile belirli endüstriyel sektörlerden kaynaklanan atıksu deşarjının olumsuz etkilerine karşı çevreyi korumaktır. Bu Yönetmelik, kanalizasyon sistemlerine boşaltılan kentsel ve belirli endüstriyel atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarjı, atıksu deşarjının izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesi ile ilgili teknik ve idari esasları kapsar."

İller Bankası, Kanun gereği Türk Mevzuatındaki standartları mutlaka uygulamaktadır. Türkiye'deki Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliğinde verilen referans değerler, kentsel atıksu arıtımına ilişkin 21 Mayıs 1991 tarihli, 91/271/EEC sayılı KONSEY DİREKTİFİ ile tamamen uyumludur. Referans değerler aşağıdaki şekilde verilmiştir:

Parametre	Birim	Türkiye Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği Kompozit numune 2 Saat	91/271/EEC sayılı, 21 Mayıs 1991 tarihli (kentsel atık su arıtımı hakkındaki) KONSEY DİREKTİFİ
BOİ ₅	mg/L	25	25
KOİ	mg/L	125	125
TAKM	mg/L	35	35
Toplam Nitrojen	mg/L	10	10
Toplam Fosfor	mg/L	1	1

Atık Yönetimi Yönetmeliği

29314 sayılı, 02.04.2015 tarihli bu yönetmeliğin amacı aşağıdakilere ilişkin genel usul ve esasların belirlenmesidir:

"a) Atıkların oluşumundan bertaraf edilmesine kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması,

b) Atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı gibi yollar ile doğal kaynak kullanımının azaltılması ve atık yönetiminin sağlanması,

c) Bu Yönetmelik kapsamındaki ürün imalatının çevre ve insan sağlığı bakımından belirli kriterlere, temel koşullara ve karakteristiklere uygun olmasının sağlanması, piyasa gözetim ve denetimi ile ilgili usul ve esasları belirlenmesi."

Önerilen proje, Kilis Belediyesinin Türkiye'nin 26047 sayılı Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliğine ve sırasıyla kentsel atıksu arıtımı ile ilgili 2008/98/EC sayılı AT Direktifi (kentsel atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarj edilmesi ile ilgili olarak uygulamaya giren direktif) ile uyumlaştırılmış 229314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliğine ve atık çerçeveleri hakkındaki 2008/98/EC sayılı AT Direktifine uyumuna katkıda bulunmak üzere tasarlanmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir. Bu Kanun, 4üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır. İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik

08.06.2010 tarihli 27605 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

Alıcı ortam olarak toprağın kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel sahaları ve sektörleri tespit etmek, kirlenmiş toprakların ve sahaların temizlenmesi ve izlenmesi esaslarını sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde belirlemektir.

Çevre Denetimi Yönetmeliği

21.11.2008 tarihli 27061 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

"Bir tesis veya etkinliğin faaliyete geçmesinden faaliyetinin sonuna kadar olan dönem boyunca yapılacak çevre denetimine ve denetim yapacak personelin, çevre yönetim biriminin/çevre görevlisinin ve çevre hizmetleri için yetkilendirilen firmaların nitelik ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve İlgili Yönetmelikleri

23.07.1983 tarihli 18113 sayılı bu kanunun amacı;

"Korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetleri düzenlemek, bu konuda gerekli ilke ve uygulama kararlarını alacak teşkilatın kuruluş ve görevlerini tespit etmektir."

Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği

18.03.2004 tarihli 25406 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

"Hafriyat toprağı ile inşaat ve yıkıntı atıklarının çevreye zarar vermeyecek şekilde öncelikle kaynaktan azaltılması, toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması, değerlendirilmesi ve bertaraf edilmesine ilişkin teknik ve idari hususlar ile uyulması gereken genel kuralları düzenlemektir."

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği

09.12.2003 tarihli 25311 sayılı bu yönetmelik

"işyerlerinde sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için alınacak önlemleri belirler.

Bu amaçla:

- a) Mesleki risklerin önlenmesi, sağlık ve güvenliğin korunması, risk ve kaza faktörlerinin ortadan kaldırılması,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konusunda işçi ve temsilcilerinin eğitimi, bilgilendirilmesi, görüşlerinin alınması ve dengeli katılımlarının sağlanması,
- c) Yaş, cinsiyet ve özel durumları sebebi ile özel olarak korunması gereken kişilerin çalışma şartları ile ilgili genel prensipler ve diğer hususlar bu Yönetmelikte düzenlenmiştir.

Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği

05.10.2013 tarihli 28786 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

"Yapı işlerinde alınacak asgari iş sağlığı ve güvenliği şartlarını belirlemektir."

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

02.07.2013 tarihli 28695 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

"İşyerindeki risklerin önlenmesinin veya yeterli derecede azaltılmasının, teknik tedbirlere dayalı toplu korunma ya da iş organizasyonu veya çalışma yöntemleri ile sağlanamadığı durumlarda kullanılacak kişisel koruyucu donanımların özellikleri, temini, kullanımı ve diğer hususlarla ilgili usul ve esasları belirlemektir."

İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik

17.02.2005 tarihli 25730 sayılı bu yönetmeliğin amacı;

"İnsani tüketim amaçlı suların teknik ve hijyenik şartlara uygunluğu ile suların kalite standartlarının sağlanması, kaynak suları ve içme sularının istihali, ambalajlanması, etiketlenmesi, satışı, denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir."

4.2 AB Mevzuatı

Su Çerçeve Direktifi

Su Çerçeve Direktifi¹ AB'de alınan su koruma önlemleri konusundaki ortak ilkeleri belirler. Bu Direktifte tüm sular için "iyi bir ekolojik koşul" elde etme gereği düzenlenmiştir.

Su Çerçeve Direktifinin ana konsepti akarsu havzası bölgelerine dayalı su yönetimidir. Bu Direktif, su sektörü direktiflerinin uygulanmasına rehberlik eden planlayıcı ve kurumsal çerçeveyi sağlar.

Bu Direktifin amacı denizden uzak yüzey sularının, geçiş sularının, kıyı sularının ve yer altı sularının korunması için bir çerçeve oluşturmak olup, bu çerçeve,

(a) daha fazla bozulmayı önler ve su ekosistemlerinin ve su ihtiyaçları ile ilgili olarak karasal ekosistemleri ve su ekosistemlerine doğrudan bağlı olan sulak alanları korur ve statüsünü güçlendirir;

(b) mevcut su kaynaklarının uzun vadeli korunmasına dayalı olarak sürdürülebilir su kullanımını teşvik eder; (c) diğerlerinin yanı sıra, öncelikli madde deşarj, emisyon ve

kayıplarının kademeli olarak azaltılması ve öncelikli tehlikeli madde deşarj, emisyon ve kayıplarının durdurulması veya aşamalı olarak kaldırılmasına yönelik özel önlemler yoluyla su ortamının daha fazla korunmasını ve iyileştirilmesini amaçlar;

(d) yer altı suyu kirliliğinin aşamalı olarak azaltılmasını sağlar ve daha fazla kirlenmesinin önler

İçme Suyu Direktifi

İçme Suyu Direktifi² insan tüketimine yönelik suyun kalitesiyle ilgilidir. İnsan tüketimine yönelik suların sağlıklı ve temiz olmasını sağlayarak, insan sağlığını her türlü kirlenmenin olumsuz etkilerinden korumayı amaçlar. Suda sayı veya konsantrasyon olarak tehlikeli madde, mikroorganizma ve parazit bulunmamalıdır ve su direktifte belirtilen asgari gereklilikleri karşılamalıdır.

80/777/EEC Direktifi ile düzenlenen doğal mineralli sular veya 65/65/EEC Direktifi ile düzenlenen sağlıkla ilgili sular için bu Direktif geçerli değildir.

Direktif, belirli yerleşim kategorilerinin sağlanmasını gerektirmez. Ancak, içme suyu sağlanıyorsa, Direktif standartlarına ve Türk standartlarına uygun olması gerektiği anlamına gelir.

Direktifte bazı parametreler için asgari kalite standartları verilmektedir; ancak, Üye Devletler, insan sağlığını korumak için kendi ülkelerinin gerekliliklerine uygun olarak Direktifte yer almayan parametre değerlerini belirteceklerdir.

Üye Devletlerin içme suyu kalitesini izlemesi ve asgari kalite standartlarının karşılanmasını sağlamak için önlemler alması gerekir.

¹ Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin Su Politikası Alanında Topluluk Eylemi için Çerçeve Oluşturma Direktifi (2000/60/EC).

² İçme Suyu Direktifi (insan tüketimine yönelik suyun kalitesiyle ilgili olan, 3 Kasım 1998 tarihli 98/83/EC sayılı Konsey Direktifi)

Kullanma Suyu Direktifi

Kullanma Suyu kalitesinin yönetimine ilişkin AB Direktifi³ aşağıdaki hususlara ilişkin hükümler içermektedir:

- Kullanma suyu kalitesinin takibi ve sınıflandırması,
- Kullanma suyu kalitesinin yönetimi ve
- Kullanma suyu kalitesi konusunda halka bilgi verilmesi.

Bu Direktif, yetkili otoritenin çok sayıda insanın kullanmasını beklediği ve kalıcı bir kullanma yasağı koymadığı veya kullanmaya karşı kalıcı tavsiyeler yayınlamadığı her türlü yüzey suyu unsuru (bundan böyle kullanma suyu olarak anılacaktır) için geçerlidir.

Yüzey Suyu Çekme Direktifi

Bu Direktif AB'nin 1970'li ve 1980'li yıllarda uygulamaya koyduğu su mevzuatının 'birinci dalgasına' aittir. Direktifin amacı içme suyu olarak kullanılmak üzere çekilen yüzey sularının halka arz edilmeden önce belirli kalite standartlarına ulaşmasını sağlayarak halk sağlığının korunmasıdır. Direktif bağlayıcı olmayan "kılavuz" değerleri ve bağlayıcı "zorunlu" değerleri ortaya koymakta ve Üye Devletlerin içme suyu olarak çekilen yüzey sularının kalitesini takip etmelerini ve asgari kalite standartlarına uymalarını sağlamak için önlemler almasını gerektirmektedir.

Bu direktif Su Çerçeve Direktifine entegre edilecek ve 22 Aralık 2007 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılarak yerini söz konusu direktifin ilgili hükümlerine bırakacaktır. Bu nedenle, artık projeye doğrudan ilgili değildir. Ancak, aşağıda belirtilen ana temel yükümlülükler hala geçerlidir.

Üye devletlerin (diğerlerinin yanında) şunları (da) yapması gerekmektedir:

- Direktifte belirtilen parametrelere yönelik olarak, içme suyu çekmek amacıyla kullanılan yüzey suları için geçerli olan su kalitesi standartlarının oluşturulması;
- İçme suyu çekmek için kullanılan yüzey sularından numune alınarak analiz edilmesi ve içme suyu çekmek için kullanılan yüzey sularının kalite standartlarına ne ölçüde uygun olduğunun değerlendirilmesi;

3 Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin Kullanma Suyu Yönetimi Hakkındaki 15 Şubat 2006 tarihli 2006/7 / EC sayılı Direktifi

- İçme suyu çekmek için kullanılan yüzey sularının asgari kalite standartlarına uygun olmasını sağlayacak tedbirlerin alınması ve bu standartları karşılamayan suların istisnai durumlar dışında içme suyu çekmek için kullanılmasına izin verilmemesi ve
- Yüzey suyu kirliliğinin aşamalı olarak azaltılmasının sağlanması ve daha fazla kirlenmesinin önlenmesi.

Direktifte hangi parametrelerin kontrol edileceği belirtilir, diğer direktiflerde ise ölçüme ilişkin metodolojiler belirtilir.

Kentsel Atık Su Arıtımı Direktifi

Bu yasal uyarıyla Kentsel Atıksu Arıtımına ilişkin 91/271/EC Direktif iç hukuka aktarılmıştır. Bu direktifin amacı su ortamını arıtılmamış veya uygunsuz şekilde arıtılmış kentsel atıksu ve endüstriyel sektörlerden gelen atıksu deşarjlarının olumsuz etkilerinden korumak olup, bu direktif aşağıdaki şekilde gösterildiği gibi kullanma sularının ve atıksular ile belirli endüstriyel sektörlerden gelen atıksuların oluşturduğu karışımların toplanması, arıtılması ve deşarj edilmesi ile ilgilidir.

Bu yasal uyarı kapsamındaki yükümlülükler şöyle özetlenebilir:

- 2.000 nüfus eşdeğerinin üzerindeki tüm insan kümeleri için kentsel atıksu toplama sistemleri (kanalizasyon) ve arıtma tesisleri sağlanması;
- Belirli sektörlerden gelen tüm kentsel atıksu ve endüstriyel atıksu deşarjlarına ve kentsel atıksu sistemlerine yapılan tüm endüstriyel atıksu deşarjlarına yönelik özel yetkilendirme için yasal çerçeve sağlanması;
- Arıtma çamurunun yüzey sularına boşaltılması veya deşarj edilmesine aşamalı olarak son verilmesini gerektirir;
- Arıtılmış kentsel atıksu deşarjlarının ve etkilerinin yeterince takip edilmesini talep eder.

Atık Yönetimi Direktifi

2008/98/EC sayılı Direktif, atık yönetimi ile ilgili olan atık, geri dönüşüm ve geri kazanım gibi temel kavram ve tanımları belirler. Atığın ne zaman atık olmaktan çıkıp ikincil bir ham

madde haline geldiğini (atık sonu kriterleri olarak adlandırılır) ve atık ile yan ürünler arasında nasıl ayırım yapılacağını açıklar. Direktif, bazı temel atık yönetimi ilkelerini ortaya koymaktadır; atıkların insan sağlığına ve çevreye zarar vermeden ve özellikle su, hava, toprak, bitki veya hayvanlar için risk oluşturmadan, gürültü veya koku yoluyla rahatsızlığa neden olmadan ve kırsal bölgeler veya özel ilgi alanlarını olumsuz etkilemeden yönetilmesini gerektirir.

Asbest Direktifi

İçme suyu projesi ve atıksu projesi kapsamında, birçok yerde eski asbestli çimento boruların (ACF) (başta su boruları olmak üzere) yeni borularla değiştirilmesi gerekecektir. Bu nedenle, ilgili yönetmeliklere burada yer verilmiştir.

Asbest Direktifinin⁴ amacı, insan sağlığı ve çevrenin korunması için (toz ve lif) asbest kirliliğini önlemek ve azaltmaktır. Üye Devletler, havaya salınan asbest emisyonlarını ve deşarj edilen sulardaki asbest emisyonlarını kısıtlamak ve bina yıkımı ve çıkan atıkların nakledilmesi ve bertaraf edilmesi gibi asbest içeren belirli faaliyetleri yürütmek konusunda tedbir almalıdır. Ayrıca takip gerekliliklerini de tanımlamaktadır.

AB direktifi, direktifin gerekliliklerinin uygulanabilmesi için nelerin asbest olarak anlaşılması gerektiğini tanımlar ve ortam havasında ne kadar lif bulunabileceği konusunda sınır değerler verir.

Direktif, çalışmaları sırasında asbeste veya asbest içeren malzemelere maruz kalan işçiler tarafından gerçekleştirilen faaliyetler için geçerlidir. Bunlar iş süreçlerinin organize edilmesini, nakliye ve depolamayı, binaların temizlenmesini ve işçilerin korunmasını gerektirmektedir.

Direktif ve kanun, işçilerin nasıl korunması gerektiğine ilişkin ikinci bir mevzuatı zorunlu kılmaktadır.

4 İşçilerin çalışırken asbeste maruz kalabilecekleri risklerden korunması hakkındaki 19 Eylül 1983 tarihli 83/477/EEC sayılı Konsey Direktifi

5. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSK SINIFLANDIRMASI

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla, (25 Kasım 2014 tarihli, 29186 sayılı) Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Projeler "25/11/2014 tarih ve 29186 sayılı" Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmelik Listelerinde yer almamıştır.

Proje, aşağıdaki yazılarla ÇED Yönetmeliği'nden muaf olarak değerlendirilmiştir çünkü projeler "25/11/2014 tarih ve 29186 sayılı" Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmelik Listelerinde yer almamıştır.

Akçakale İlçesi: 31/08/2016 tarihli ve 64682694-220.03-E.5808 sayılı

Harran İlçesi: 01/09/2016 tarihli ve 64682694-150.05-E.5829 sayılı

Halfeti İlçesi: 31/08/2016 tarihli ve 64682694-220.03-E.5806 sayılı

Bozova İlçesi: 01/09/2016 tarihli ve 64682694-150.05-E.5833 sayılı

İlgili yazılar *Ek 3*'te sunulmuştur.

6. ARAZİ EDİNİMİ VE ARAZİYLE İLGİLİ KONULAR

4 projenin tümü içme suyu şebekeleri projeleridir, bu nedenle imar alanı ve ulaşım güzergâhları içermektedir. Dolayısıyla, yerleşim yerlerindeki arazi kullanımında herhangi bir değişikliğe yol açmayacaklardır. Tarım arazileri veya sosyoekonomik gelirler projeden etkilenmeyecektir. Projeler ilçe merkezindeki mevcut yerleşim yerini ve planlanan tüm yerleşim yerlerini kapsamaktadır. Ek bir alanı etkilemeyeceklerdir.

Bileşen -1: Akçakale İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İçme suyu şebekesinin yapımında, tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacaktır. Dolayısıyla, içme suyu şebekesinin yapımı için özel mülkiyette bulunan herhangi bir arazi gerekli değildir.

Uygulama aşamasından önce, geçiş hakkı için gerekli tüm resmi izinler alınacaktır. Boruların döşenmesi sırasında, yapım işinin gerçekleştiği yollar kazılıp boru döşeneceği için geçici rahatsızlık verilecektir. Özellikle boruların döşendiği yerlerde kabul edilebilir düzeyde geçici etkiler görülecektir.

Bileşen 2: Harran İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İçme suyu şebekesinin yapımında, tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacaktır. Dolayısıyla, içme suyu şebekesinin yapımı için özel mülkiyette bulunan herhangi bir arazi gerekli değildir.

Uygulama aşamasından önce, geçiş hakkı için gerekli tüm resmi izinler alınacaktır. Boruların döşenmesi sırasında, yapım işinin gerçekleştiği yollar kazılıp boru döşeneceği için geçici rahatsızlık verilecektir. Özellikle boruların döşendiği yerlerde kabul edilebilir düzeyde geçici etkiler görülecektir.

Bileşen -3: Halfeti İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İçme suyu şebekesinin yapımında, tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacaktır. Dolayısıyla, içme suyu şebekesinin yapımı için özel mülkiyette bulunan herhangi bir arazi gerekli değildir.

Uygulama aşamasından önce, geçiş hakkı için gerekli tüm resmi izinler alınacaktır. Boruların döşenmesi sırasında, yapım işinin gerçekleştiği yollar kazılıp boru döşeneceği için geçici rahatsızlık verilecektir. Özellikle boruların döşendiği yerlerde kabul edilebilir düzeyde geçici etkiler görülecektir.

Bileşen -4: Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İçme suyu şebekesinin yapımında, tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacaktır. Dolayısıyla, içme suyu şebekesinin yapımı için özel mülkiyette bulunan herhangi bir arazi gerekli değildir.

Uygulama aşamasından önce, geçiş hakkı için gerekli tüm resmi izinler alınacaktır. Boruların döşenmesi sırasında, yapım işinin gerçekleştiği yollar kazılıp boru döşeneceği için geçici rahatsızlık verilecektir. Özellikle boruların döşendiği yerlerde kabul edilebilir düzeyde geçici etkiler görülecektir.

7. MUHTEMEL ETKİLER DEĞERLENDİRMESİ

Söz konusu inşaat faaliyetinin herhangi bir önemli çevresel etkiye yol açma olasılığının olup olmadığının belirlenmesi amacıyla bugüne kadar mevcut olan bilgiler gözden geçirilmiş ve sahada görsel incelemeler yapılmıştır. İnşaat alanı içindeki her türlü etkinin en aza indirilmesi için yüklenicilerin Çevresel İzleme Planını (*Ek 2*) takip etmeleri gerekecektir.

Önerilen inşaat faaliyeti, Avrupa Komisyonu'nun *ÇED Taraması Rehberinde* (1) yer alan ve projenin ve içinde bulunduğu çevrenin karakteristiklerine göre ÇED gerekip gerekmediğini değerlendirme konusunda kullanıcılara yardımcı olması için hazırlanmış olan '*kontrol listesine*' göre değerlendirilmiştir. Doldurulmuş kontrol listesi ilişikteki *Ek 1*'de yer almaktadır.

7.1 Peyzaj ve Görsel

Bileşen -1: Akçakale İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacağından dolayı, sahayı kapsayan veya bitişiğinde olan herhangi bir peyzaj tasarımı bulunmamaktadır. Borular yerleştirildikten sonra sokak ve yollar eski haline getirilecektir. MADAD projesi kapsamında Yükseltilmiş Su Rezervuarı yapılacaktır. Yeşil park alanının kenarında bulunacaktır.

Bileşen 2: Harran İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacağından dolayı, sahayı kapsayan veya bitişiğinde olan herhangi bir peyzaj tasarımı bulunmamaktadır. Borular yerleştirildikten sonra sokak ve yollar eski haline getirilecektir. MADAD projesi kapsamında Yükseltilmiş Su Rezervuarı ve Su Rezervuarı yapılacaktır. Yeşil park alanının kenarında bulunacaklardır.

---

(1) European Commission, 2001, *Guidance on EIA Screening*, <http://ec.europa.eu/environment/archives/eia/eia-guidelines/g-screening-full-text.pdf> Erişim tarihi 26 Ekim 2009

Bileşen -3: Halfeti İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacağından dolayı, sahayı kapsayan veya bitişiğinde olan herhangi bir peyzaj tasarımı bulunmamaktadır. Borular yerleştirildikten sonra sokak ve yollar eski haline getirilecektir. Su Rezervuarı DSİ tarafından yapılacak, hidrofor ise MADAD projesi kapsamında yapılacaktır. Yeşil park alanının kenarında bulunacaklardır.

Bileşen -4: Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacağından dolayı, sahayı kapsayan veya bitişiğinde olan herhangi bir peyzaj tasarımı bulunmamaktadır. Borular yerleştirildikten sonra sokak ve yollar eski haline getirilecektir. Arıtma Tesisi ve Pompa İstasyonu ŞUSKI tarafından yapılacak, Su Rezervuarı ise MADAD projesi kapsamında yapılacaktır. Yeşil park alanının kenarında bulunacaklardır.

7.2 Gürültü

Bileşen -1: Akçakale İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İnşaat aşamasında, ekipman ve makine kullanılmasından dolayı gürültü ve titreşim etkileri oluşacaktır. Bu etkiler geçici olacak ve inşaat faaliyetlerinin gündüz çalışma saatleriyle kısıtlanması suretiyle en az indirilecektir. İşletme aşamasında ise, gürültüye neden olabilecek tek kaynak mevcut pompa istasyonu olacaktır. Pompa istasyonunda ses izolasyonu sağlanmalıdır. Mekanik ekipmanın düzenli bakımları yapılmalıdır. Bileşenler (ekipman yağ seviyeleri, susturucular v.s.) yılda 4 kez (mevsimsel olarak) kontrol edilmelidir.

Bileşen 2: Harran İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İnşaat aşamasında, ekipman ve makine kullanılmasından dolayı gürültü ve titreşim etkileri oluşacaktır. Bu etkiler geçici olacak ve inşaat faaliyetlerinin gündüz çalışma saatleriyle kısıtlanması suretiyle en az indirilecektir. İşletme aşamasında ise, gürültüye neden olabilecek tek kaynak mevcut pompa istasyonu olacaktır. Pompa istasyonunda ses izolasyonu sağlanmalıdır. Mekanik ekipmanın düzenli bakımları yapılmalıdır. Bileşenler (ekipman yağ seviyeleri, susturucular v.s.) yılda 4 kez (mevsimsel olarak) kontrol edilmelidir.

Bileşen -3: Halfeti İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İnşaat aşamasında, ekipman ve makine kullanılmasından dolayı gürültü ve titreşim etkileri oluşacaktır. Bu etkiler geçici olacak ve inşaat faaliyetlerinin gündüz çalışma saatleriyle kısıtlanması suretiyle en az indirilecektir. İşletme aşamasında ise, gürültüye neden olabilecek tek kaynak hidrofor olacaktır. Hidroforda ses izolasyonu sağlanmalıdır. Mekanik ekipmanın düzenli bakımları yapılmalıdır. Bileşenler (ekipman yağ seviyeleri, susturucular v.s.) yılda 4 kez (mevsimsel olarak) kontrol edilmelidir.

Bileşen -4: Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İnşaat aşamasında, ekipman ve makine kullanılmasından dolayı gürültü ve titreşim etkileri oluşacaktır. Bu etkiler geçici olacak ve inşaat faaliyetlerinin gündüz çalışma saatleriyle kısıtlanması suretiyle en az indirilecektir. İşletme aşamasında ise, gürültüye neden olabilecek tek kaynak pompa istasyonu olacaktır. Pompa istasyonunda ses izolasyonu sağlanmalıdır. Mekanik ekipmanın düzenli bakımları yapılmalıdır. Bileşenler (ekipman yağ seviyeleri, susturucular v.s.) yılda 4 kez (mevsimsel olarak) kontrol edilmelidir.

7.3 Ekoloji ve Doğa Koruma

Bileşen -1-2-3-4: Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Tüm tesisler kamu arazilerinde (sokaklar, yollar) yer alacağından dolayı, herhangi bir koruma alanı ve hassas ekosistem veya canlı türü bulunmamaktadır. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü veri tabanında (CBS haritası için, lütfen bakınız <http://www.milliparklar.gov.tr/korunan-alanlar-haritas%C4%B1>), koruma altında herhangi bir alan bulunmamaktadır.

7.4 Sel Riski

Bileşen -1-2-3-4: Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

İçme suyu şebekeleri mevcut sokaklarda ve ilçelerin kentsel kısmının bulunduğu yapılaşmış alan içinde bulunduğu için, projelerin olduğu bölgelerde sel veya heyelan görülmecektir.

7.5 Yüzey / Yer Altı Sularına Etkileri

Bileşen -1 ve 2: Akçakale ve Harran İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Akçakale ve Harran'ın içme suyu talebi, daha önce Şanlıurfa'ya içme suyu sağlayan ve Duruca köyünde bulunan, Şanlıurfa'ya Atatürk Barajından su sağlanmaya başlanmasından sonra kullanımdan çıkmış mevcut Ağören kuyularından sağlanacaktır. Ağören kuyularının kullanım izinleri DSİ tarafından verilmiş olduğu için, proje alanı çevresinde koruma altında herhangi bir akifer veya yüzey suyu kaynağı bulunmamaktadır.

Bileşen -3: Halfeti İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Halfeti İçme Suyu Temini DSİ tarafından Birecik-Halfeti isale hattı projesi ile sağlanacaktır. Yüzey/yer altı suları kullanım izinleri DSİ tarafından verilmiştir. Dolayısıyla, proje alanı çevresinde koruma altında herhangi bir akifer veya yüzey suyu kaynağı bulunmamaktadır.

Bileşen -4: Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Atatürk baraj gölünün su kaynağı olarak Bozova İçme Suyu Şebekesi kullanılacaktır. Su alma yapısından alınan su yaklaşık 730 m seviyesinde halen inşaat aşamasında olan içme suyu arıtma tesisine basılacak ve bir pompa hattıyla 2500 m³'lük yeni şebeke rezervuarına iletilecektir. Atatürk Baraj Gölü kullanım izinleri DSİ tarafından verilmiştir. Dolayısıyla, proje alanı çevresinde koruma altında herhangi bir akifer veya yüzey suyu kaynağı bulunmamaktadır.

7.6 Toz Oluşumu ve Hava Kirliliği

Bileşen -1-2-3-4: Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Aşağıdaki etkiler dikkate alınmalıdır:

- i. Malzemenin nakledilmesi sırasında, kamyonun üzerinin kapatılması veya örtülmesi gereklidir.
- ii. Toz meydana gelen yerlere su püskürtülmelidir.

- iii. Çalışılan yer iş bittikten sonra temizlenmeli ve artan malzeme kaldırılmalıdır.
- iv. Tozlu alanda koruyucu örtü veya perde kullanılması gereklidir.
- v. Transfer faaliyetleri belirlenmeli ve kullanılacak alternatif güzergâhlar işaretlenmelidir.
- vi. Trafiğin yoğun olduğu yollar kuru havalarda günde 3 kez, diğer yollar günde 1 kez ıslatılmalıdır.
- vii. Taşıma amaçlı kullanılan araçların emisyon ve ruhsatları düzenli olarak kontrol edilmelidir. Rutin denetim ve bakım yapılmalıdır. Bakım formları düzenli olarak doldurulmalıdır.

7.7 Trafik

Bileşen -1-2-3-4: Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Aşağıdaki etkiler dikkate alınmalıdır:

- i. Çalışmaya başlamadan önce bölge sakinlerine hangi yolların hangi sürelerle kapatılacağı, trafik akışının hangi yöne yönlendirileceği gibi bilgiler verilmelidir.
- ii. Çalışma alanında yolun trafiğe kapatılması söz konusu olduğunda, Emniyet Müdürlüğü Trafik Biriminden yazılı izin alınması gereklidir. Trafiğe kapatılacak güzergâh ve süresi belirlenmelidir.
- iii. İnşaat alanının çevresine net uyarı ve bilgilendirme işaretleri yerleştirilmeli ve çalışma sırasında bu işaretler korunmalıdır.
- iv. Alternatif yol ve kavşaklar belirlenmeli ve işaretlenmelidir.
- v. Yayaların güvenliği için geçici yaya geçitleri ve yürüyüş yolları oluşturulmalıdır.
- vi. İnşaat aşamasında nakliye için kullanılacak her aracın "Motorlu Araç Egzoz Emisyon Ölçüm Belgesi" olması zorunludur.
- vii. Nakliye araçları hız sınırına uymalıdır.

7.8 Olası Hasarlar (Peyzaj, Arkeolojik ve Tarihi Eserler, Mevcut Tesisat v.s.)

Bileşen -1-2-3-4: Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Aşağıdaki etkiler dikkate alınmalıdır:

- i. İnşaat aşamasında arkeolojik buluntuya rastlanması durumunda, tüm çalışma

- durdurulmalı ve inşaat sahalarından sorumlu yetkili otoriteler ile temas kurulmalıdır.
- ii. Bölgenin korunmasına yönelik tedbirlerin alınması gerekecektir.
  - iii. Yetkililerden talimat alınmadıkça hiçbir çalışmaya devam edilmemelidir.
  - iv. Alınan tüm tedbirler prosedürlere uygun olacak ve "Kültür ve Turizm Bakanlığı" ile işbirliği yapılacaktır.
  - v. Bitki örtüsünün kaldırılmasını gerektiren yerler en aza indirilecektir.
  - vi. Çalışmaların tamamlanmasının ardından bitki örtüsü kaldırılan alanların yeniden bitkilendirilmesi gereklidir.
  - vii. Diğer yapılara zarar vermemek için, çalışmaya başlamadan önce (gaz, elektrik, telekomünikasyon, akaryakıt hatları v.s. ile) ilgili kuruluşlara bilgi verilmeli ve izin alınmalıdır.

7.9 İş Sağlığı ve Güvenliği

Bileşen -1-2-3-4: Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Aşağıdaki etkiler dikkate alınmalıdır:

- i. İnşaat faaliyetleri sırasında, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak iş kanunu kapsamında çıkarılan tüm yönetmeliklere uyulmalıdır. İnşaat yüklenicisi bu işten sorumlu bir mühendis atayacaktır.
- ii. İş sağlığı ve güvenliği için gerekli ekipmanlar (maske, çelik çizme, eldiven v.s.) yüklenici tarafından kullanılacak ve yedekte bulundurulacaktır. Asbestli borularla olası temas durumunda filtre olarak özel solunum cihazı kullanılacaktır.
- iii. Derin kazı yapılan yerlerde destekleme yapılmalıdır. Heyelanlara karşı alınacak önlemler sırasında, kazıya başlamadan önce 250 m çapında bir daire içinde inceleme yapılmalıdır. Yağışlı mevsimlerde bu inceleme yapılmadan kazıya başlanmamalıdır.
- iv. Yağmurlu günlerde kazı çalışması yapılmamalıdır. Yağmur durduktan sonra, kaymaya karşı gerekli önlemler alınarak çalışmalara devam edilmelidir.
- v. Tüm tedbirler "İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği", "Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği", "Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması

Hakkında Yönetmelik" gibi düzenlemelerin esaslarına uygun şekilde gerçekleştirilmelidir.

7.10 Kamu Güvenliği

Bileşen -1-2-3-4: Akçakale, Harran, Halfeti ve Bozova İçme Suyu Şebekesi Projeleri

Aşağıdaki etkiler dikkate alınmalıdır:

- i. İnşaat yapılan bölgede oturan insanları şantiyenin dışında tutmak için plastik şeritler, bariyerler ve floresanlı veya ışıklı uyarı levhaları kullanılmalıdır.
- ii. Yayalar için yürüme yolları yapılmalıdır. Bina ve dükkanlardan çıkış ve girişlerinde platformlar kullanılmalı, tek yönlü platformlar 60 cm'den, gidiş-gelişli platformlar 120 cm'den dar olmamalıdır. Platform ve bariyerlerin kenarları zincir, plastik veya ahşap olmalı ve gerekiyorsa aydınlatılmalıdır.

7.11 Kamuoyunu Bilgilendirme, İstişare ve Şikayet Mekanizması

Kamuoyunu Bilgilendirme ve İstişare

Projeler için ÇED istenmemesinden dolayı, istişare süreci gerekli değildir. Ancak, projeden etkilenecek grupların bilgilendirilmesi projenin gerçekleşmesi için önemlidir. Bu amaçla belediye başkanının ve diğer belediye yetkililerinin projeleri halka duyurması gereklidir. Projelerin teknik detayları, çevresel etkileri, ekonomik etkileri v.s. aşağıdaki araçlarla halka duyurulacaktır.

- i) Belediye internet sitesinden bilgilendirme,
- ii) Radyodan bilgilendirme,
- iv) Televizyondan bilgilendirme, posterle bilgilendirme, belediye panosundan bilgilendirme ve
- v) En çok etkilenen gruplarla bir veya iki bilgilendirme toplantısı (kanalizasyon ve yağmur suyu bileşenleri).

Şikayet Mekanizması

Yöre halkı kendilerine veya mallarına yönelik riskler algılayabilir veya projenin çevresel

performansı ile ilgili endişeleri olabilir. Bu sorunlar inşaat ve işletme ile ilgili olabilir; dolayısıyla derhal ve hassas bir şekilde ele alınmak üzere Yükleniciye ve Şanlıurfa Belediyesi'ne misillemeye uğramaksızın şikayette bulunma hakları olacaktır. Şikayetlerin kolayca yapılmasının sağlanması ve her şikayetin çözüm sağlanana kadar daha üst kademelere götürülebilmesine yönelik özel bir şikayet mekanizması tasarlanmalıdır. Kişilerin özel olarak belirlenmiş olan şikayet merkezine giderek doğrudan veya gerekmesi halinde isimsiz yazılı/sözlü (telefon) başvurularla şikayetlerini iletebilecekleri bir mekanizma oluşturulacaktır.

İnşaat sırasında, yükleniciden gürültü, trafik, okul ve iş yerlerine ulaşım, engelli ve yaşlıların karşılaştığı sorunlar ve yüklenicilerin istihdam ettiği işçilerin çalışma koşulları ile ilgili her türlü sorun dahil olmak üzere ÇTP'ye uyması istenecektir. Yüklenici, şikayetleri alması ve uygun şekilde duruma göre düzeltici faaliyet başlatması için her çalışma sahasına yönelik irtibat görevlisi olarak bir personelini görevlendirecektir. Ayrıca, her bir saha için irtibat kurulacak kişinin adı ve iletişim bilgileri, her çalışma sahasındaki duyuru panosunda gösterilecektir.

Çalışmalar bittiğinde ve yüklenicinin kusur sorumluluk süresi sona erdiğinde, altyapı ŞUSKİ'ye devredilecektir. Altyapı hizmet sunumundan sorumlu kuruluş olarak ŞUSKİ'nin içme suyu şebeke sistemlerinin işletilmesi ve bakımı ile ilgili şikayetleri alması ve bunlara göre hareket etmesi gerekecektir. ŞUSKİ şikayetleri halka duyuracak olup, şikayetler ŞUSKİ Genel Müdürlüğüne iletilmelidir.

Şikayet mekanizması birimleri, uygun şekilde Türkçe ve Suriye dillerinde iletişimi gerçekleştirecektir.

7.12 Diğer Etkiler

Proje sonucunda herhangi bir ekonomik yer değiştirme olmayacaktır. İçme suyu şebekesinin yapımı sırasında yerel işletmeler üzerinde önemli bir etki oluşmayacaktır. Yollar geçici olarak kapatılacak olsa da alternatif güzergâhlar veya servis yolları açılmış olup, yaya yolları her zaman açık olduğundan inşaat sırasında dükkanlar kapanmayacaktır.

Söz konusu projenin amacı bütünüyle şehrin çevre sağlığını sağlamak olup, orada yaşayan tüm insanlar projenin faydasını görecek, dolayısıyla hassas gruplar üzerinde olumlu etkileri olacaktır.

Çalışma standartları Türkiye'deki kanunla belirlenmiş olup, kurallara uymak yüklenicinin

sorumluluğundadır. Türkiye tarafından onaylanan ILO çalışma standartlarına da uyulacaktır.

8. ÇEVRESEL VE SOSYAL İZLEME

ÇETR'nin uygulanmasından ve izlenmesinden sorumlu kurum ve kuruluşlar yüklenici, ŞUSKİ ve denetim teşkilatıdır. Yüklenici, Çevresel İzleme Planını İller Bankası Gaziantep Bölge Müdürlüğü ve ŞUSKİ'nin oluşturduğu denetim teşkilatına sunacaktır. Takip edilecek her parametre için yeri, kullanılan yöntemi, maliyeti, süreyi ve sorumlu tarafı gösteren Çevresel İzleme Planı Ek 2'de verilmiştir. İnşaat aşamasında 3 ayda bir, işletme aşamasının ilk yılında ise 6 ayda bir dönemsel olarak takip raporları hazırlanacak ve İller Bankasına sunulacaktır.

ŞUSKİ ve İller Bankası Gaziantep Bölge Müdürlüğü Proje uygulama dönemi boyunca koordinasyon içinde çalışacaktır. Koordinasyon sağlamak amacıyla, İller Bankası Gaziantep Bölge Müdürlüğü "Bölge Proje Yönetim Birimi" (BPYB), ŞUSKİ de "Proje Uygulama Birimi" (PUB) kuracaktır.

9. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTILMASI

"İçme Suyu Şebekeleri Projeleri" ile ulusal eylem planı çerçevesinde su kayıp-kaçak oranının %45'ten %20'ye düşürülmesi amaçlanmaktadır. Kaçak oranlarının düşürülmesi, su temini ve arıtımı için gereken enerjiyi azaltacaktır. Su kaynaklarının ve su temini için kullanılan enerjinin etkin bir şekilde kullanılması çevresel etkileri azaltacak, bunun da iklim değişikliği üzerinde olumlu etkisi olacaktır.

10. SONUÇ

Önerilen içme suyu şebekesi projesi için aşağıdaki her iki düzenlemeye göre / gereğince resmi bir Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) hazırlanmasına gerek yoktur:

- 2014/52/EU ile değişik 2011/92/EU sayılı Avrupa Birliği Direktifleri;
- Türk ÇED mevzuatı (Çevresel Etki Değerlendirmesi Kanunu (29186 sayılı, 25 Kasım 2014 tarihli "Türkiye Resmi Gazetesi").

Gerçekleştirilen ve bu raporla yazılı hale getirilen ÇED Taramasına göre, inşaat aşamasında orta düzeyde ekolojik ve çevresel etkiler oluşacak olmakla birlikte, projenin kendisi Şanlıurfa'daki çevresel durumu iyileştirecektir.

Ele Alınacak Sorular Göz önünde bulundurulacak faktörler hakkında daha fazla yönlendirme için <u>Kapsam Belirleme Rehberinde</u> sıralanmış daha ayrıntılı sorulara bakınız.	Evet / Hayır / ? . Kısaca açıklayın	Bunun önemli bir etki yaratması muhtemel mi? Evet/Hayır/? – Neden?
<p>Kısa Proje Açıklaması: Projenin 4 bileşeni bulunmaktadır:</p> <p><u>BİLEŞEN 1: AKÇAKALE İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ</u></p> <p>Akçakale içme suyu şebekesi tek bölgeden oluşmakta olup, bu şebeke bölgesi mevcut yükseltilmiş rezervuardan beslenmektedir. Söz konusu şebeke bölgesi 350 ila 377 m rakımda 1600 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. İller Bankası tarafından 29 Kasım 2017 tarihinde onaylanan projede, şehrin 2051 nüfusu 112,948, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) M=180,50 L/sn'dir. Şebekenin boruları Ø140-225-280-355-400-500 ve 560 çaplarında ve toplam 165.890 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 2 adet branşman odası, 3 adet debimetre odası, 367 adet yangın hidrantı ve 9980 adet su abonesinin bağlantısı yapılacaktır.</p> <p><u>BİLEŞEN 2: HARRAN İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ</u></p> <p>Harran içme suyu şebekesi tek bölgeden oluşmakta olup, bu şebeke bölgesi yeni yükseltilmiş rezervuardan beslenmektedir. Söz konusu şebeke bölgesi 360 ila 375 m rakımda 797 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. İller Bankası tarafından 29 Kasım 2017 tarihinde onaylanan projede, şehrin 2051 nüfusu 44,705, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) M=74 L/sn'dir. Şebekenin boruları Ø140-225-280-355-400-500 ve 560 çaplarında ve toplam 69.379 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 6 adet debimetre odası, 123 adet yangın hidrantı ve 2000 adet su abonesinin bağlantısı yapılacaktır.</p> <p><u>BİLEŞEN 3: HALFETİ İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ</u></p> <p>Halfeti içme suyu şebekesi iki bölgeden oluşmakta olup, bu şebeke bölgeleri DSİ tarafından inşa edilecek olan 3000 m³lük depodan beslenecektir. 25 m basınçla beslenemeyen bölgeler hidrofor ile beslenecektir. Birinci şebeke bölgesi 625 ila 665 m rakımda 250 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. Hidrofor ile beslenen ikinci şebeke bölgesi ise 665 ila 690 m rakımda 125 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. İller Bankası tarafından takip edilen projede, şehrin 2051 nüfusu 30.547, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) M=52,53 L/sn'dir. Şebekenin boruları Ø110-160-225-355-400 ve 450 çaplarında ve toplam 54.252 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 2 adet debimetre odası, 249 adet yangın hidrantı ve 2760 adet su abonesinin bağlantısı yapılacaktır.</p> <p><u>BİLEŞEN 4: BOZOVA İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJESİ</u></p> <p>Sistem 3 bölge planlanmıştır. Birinci bölgenin suyu 2500 m³lük hacime sahip rezervuardan alınacak ve alt bölgeler içme suyu ihtiyacını bu rezervuardan ana hatta konulacak basınç kırıcı vanalar (2 adet) ile karşılayacaktır. Rezervuardan doğrudan beslenen birinci şebeke bölgesi ise 645 ila 685 m rakımda 20 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. Birinci basınç kırıcı vana ile beslenen ikinci şebeke bölgesi ise 605 ila 645 m rakımda 135 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. İkinci basınç kırıcı vana ile beslenen son şebeke bölgesi ise 550 ila 605 m rakımda 1835 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. İller Bankası tarafından takip edilen projede, şehrin 2051 nüfusu 28.641, toplam içme suyu ihtiyacı ise (özel akış içinde) M=50,17 L/sn'dir. Şebekenin boruları Ø110-140-160-225-280-400-450 ve 500 çaplarında ve toplam 44.235 m uzunluğunda HDPE borular olarak belirlenmiştir. Şebeke inşaatı kapsamında 1 adet debimetre odası, 213 adet yangın hidrantı ve 885 adet su abonesi bağlantısı yapılacaktır.</p>		

Ele Alınacak Sorular	Evet / Hayır / ? . Kısaca açıklayın	Bunun önemli bir etki yaratması muhtemel mi? Evet/Hayır/? – Neden?
1. Projenin inşaatı, işletilmesi veya hizmetten çıkarılması, bölgede fiziksel değişikliklere (topoğrafya, arazi kullanımı, su kütlelerindeki değişiklikler, v.s.) neden olacak eylemler içerecek mi?	Hayır, içme suyu şebeke borularının kamuya ait yollarda olması planlanmaktadır.	Kamuya ait yollar kullanılması ve bu yolların inşaat sonrasında eski haline getirilecek olmasından dolayı, herhangi bir etkisi olmayacaktır. Dolayısıyla, kamulaştırma, binaların fiziksel olarak etkilenmesi, fiziksel yer değiştirme gibi herhangi bir kalıcı etki olmayacaktır.
2. Projenin inşaat veya işletme aşamasında, yenilemeyen veya kıt olan kaynaklar başta olmak üzere arazi, su, malzeme veya enerji gibi doğal kaynaklar kullanılacak mı?	Hayır	-
3. Proje, insan sağlığına veya çevreye zararlı olabilecek veya insan sağlığına yönelik fiili veya algılanan riskler hakkında endişe uyandırabilecek madde veya malzemelerin kullanımını, depolanmasını, taşınmasını, elleçlenmesini veya üretilmesini içerecek mi?	Hayır. Projeyle içme suyu dağıtımı yapılmaktadır.	Hayır
4. Projenin inşaat veya işletme aşamalarında veya hizmetten çıkarılması sırasında katı atık üretilecek mi?	Evet. Boruların döşenmesi sırasında hafriyat malzemesi oluşacaktır. Ana su borularına ait eski borularının toprak altından çıkarılması durumunda, katı atık bertaraf işi çıkacaktır.	Hayır. Sadece inşaat aşamasında geçici bir etkisi olabilir.
5. Proje nedeniyle havaya kirletici maddeler ya da tehlikeli, toksik veya zararlı maddeler yayılacak mı?	Hayır. Proje, insan sağlığına zarar vermeyen malzemelerle inşa edilecektir.	Hayır
6. Proje gürültü ve titreşime veya ışık, ısı enerjisi veya elektromanyetik radyasyon salınımına neden olacak mı?	Evet. Fakat gürültü ve titreşim sadece inşaat aşamasında meydana gelecektir.	Önemli bir etki beklenmiyor.
7. Proje nedeniyle toprağa, yüzey sularına, yer altı sularına, kıyı sularına veya denize yayılabilecek kirleticilerden dolayı toprağın veya suyun kontamine olma riski var mı?	Hayır. Projeyle içme suyu dağıtımı yapılmaktadır.	Hayır
8. Projenin inşaat veya işletme aşamalarında insan sağlığını veya çevreyi etkileyebilecek herhangi bir kaza riski olacak mı?	Hayır. Proje, insan sağlığına zarar vermeyen malzemelerle inşa edilecektir.	Hayır
9. Proje örneğinin demografi, geleneksel yaşam tarzları, istihdam gibi sosyal özelliklerde değişime yol açacak mı?	Evet. Proje ile sağlanan yeterli miktarda içme ve kullanma suyu, geleneksel hijyene olumlu katkı sağlayacaktır.	Hayır
10. Bölgedeki diğer mevcut veya planlanan faaliyetlerle birlikte çevresel etkilere veya kümülatif etki potansiyeline yol açabilecek, dikkate alınması gereken müteakip yapım faaliyetleri gibi başka faktörler var mı?	Hayır	Hayır

11. Proje alanında ya da çevresinde, projeden etkilenebilecek, ekolojik, peyzaj, kültürel veya diğer değerleri sebebiyle uluslararası, ulusal veya yerel mevzuat kapsamında korunan alan var mı?	Hayır	Hayır
12. Proje alanında ya da çevresinde, projeden etkilenebilecek, ekolojileri nedeniyle önemli veya hassas olan başka alanlar var mı (Örneğin sulak alanlar, su yolları veya diğer su kütleleri, kıyı bölgesi, dağlar, ormanlar veya ormanlık alanlar)?	Hayır. Proje çalışmaları ilçe imar yolları ve diğer ulaşım güzergâhları üzerinde yürütülmektedir.	Hayır
13. Proje alanında ya da çevresinde, projeden etkilenebilecek, korunan, önemli veya hassas fauna veya flora türleri tarafından kullanılan alanlar var mı (Örneğin üreme, yuvalama, yiyecek arama, dinlenme, kışlama, göç için)?	Hayır. Proje çalışmaları ilçe imar yolları ve diğer ulaşım güzergâhları üzerinde yürütülmektedir.	Hayır
14. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek iç, kıyı, deniz veya yer altı suları var mı?	Hayır. Proje alanında iç kıyı, deniz, yer altı suları veya başka su kemerleri bulunmamaktadır.	Hayır
15. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek ve peyzaj veya manzara değeri yüksek olan alanlar veya özellikler var mı?	Hayır	Hayır
16. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek ve halkın rekreasyon alanlarına veya diğer tesislere ulaşmak için kullandığı güzergahlar ve/veya imkanlar var mı?	Hayır	Hayır
17. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek ve tıkanıklığa duyarlı veya çevre sorunlarına neden olan ulaştırma güzergahları var mı?	Evet. İnşaat aşamasında yollar kısa bir süreliğine trafiğe kapatılabilir.	Hayır. Sadece inşaat aşamasında geçici bir etkisi olabilir.
18. Proje, birçok insan tarafından yüksek oranda görünür olma ihtimali olan bir yerde mi?	Evet. Proje çalışma alanı Suruç İlçe merkezi olduğundan inşaat aşamasında tüm ilçe halkı tarafından görülebilir olacaktır.	Hayır
19. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek ve tarihi ve kültürel önemi olan alanlar veya özellikler var mı?	Hayır	Hayır
20. Proje, daha önce yapılaşmamış, yeşil alan kaybının olacağı bir alanda mı yer alıyor?	Hayır	Hayır
21. Proje alanında veya çevresinde evler, bahçeler, başka özel mülkler, sanayi tesisleri, ticarethaneler, rekreasyon alanları, kamusal açık alanlar, sosyal tesisler, tarım alanları, ormanlar, turizm tesisleri, madenler veya taş ocakları gibi projeden etkilenebilecek mevcut arazi kullanımları var mı?	Hayır. Proje çalışmaları ilçe imar yolları ve diğer ulaşım güzergahları ile yürütülmektedir.	Hayır
22. Proje alanında veya çevresinde gelecekteki arazi kullanımları için herhangi bir plan var mı?	Hayır. Proje çalışmaları ilçe imar yolları ve diğer ulaşım güzergâhları üzerinde yürütülmektedir.	Hayır
23. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek yoğun nüfuslu yerler veya yerleşim alanları var mı?	Hayır	Hayır
24. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek hastane, okul, ibadethane veya sosyal tesis gibi hassas arazi kullanımlarının olduğu yerler var mı?	Hayır	Hayır

25. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek ve yer altı suları, yüzey suları, ormancılık, tarım, balıkçılık, turizm, madencilik gibi alanlarda önemli, kaliteli veya kıt kaynaklar içeren yerler var mı?	Hayır	Hayır
26. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek, halihazırda kirliliğe ve çevresel hasara maruz kalmış alan (örneğin mevcut yasal çevre standartlarının aşıldığı durumlar) var mı?	Hayır	Hayır
27. Projenin yeri deprem, çökme, heyelan, erozyon, sel veya aşırı veya olumsuz iklim koşullarına, örneğin çevre sorunlarına yol açabilecek sıcaklık terslemesi, sis, şiddetli rüzgar gibi olaylara karşı hassas mı?	Hayır	Hayır
Projenin ve yerinin ÇED gerekip gerekmediğini gösteren özelliklerinin özeti <p>AYB Operasyonel Kılavuz İlkeleri gereğince, ÇSED hazırlanmamıştır. Bunun yerine, işbu Çevresel Etki Taraması (ÇET) raporu hazırlanmıştır. Bu aşamada, şantiyelerin veya düzenli katı atık depolama sahalarının geçici ya da kalıcı olarak herhangi bir yeniden iskan ve/veya ekonomik yer değiştirmeye yol açması beklenmemektedir. Proje ilerledikçe (örneğin, kapanan yolların neden olduğu etkiler daha iyi anlaşıldıkça) bu durum değişecek olursa, nihai faydalanıcı finansöre öneride bulunacak ve bu projelerde AYB standartlarına uyulmasını sağlayacaktır. Söz konusu standartlar uyarınca, özel bahçelerin olumsuz etkilenmesi gibi sıkıntı ve rahatsızlıklar dahil olmak üzere, telafi belirlenecek ve verilecektir.</p> <p>Koku, gürültü ve peyzaj bakımından önemli bir etki olmayacaktır. Proje alanında veya etrafında koruma altında, önemli ve hassas herhangi bir ekosistem yoktur. Tehlikeli atık oluşması beklenmemektedir. Trafik sıkışıklığı ve gürültü gibi etkiler geçici ve inşaat aşamasıyla sınırlı olacak ve Belediye tarafından yürütülecektir. Şebeke hatlarının yapılacağı Proje alanı kentsel bir bölgedir. Şebeke hatları mevcut yollara dönecektir.</p>		

ŞANLIURFA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AKÇAKALE, HARRAN, HALFETİ VE BOZOVA İÇME
SUYU ŞEBEKESİ PROJELERİ
ÇEVRESEL İZLEME PLANI

-2018-

ŞANLIURFA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AKÇAKALE, HARRAN, HALFETİ VE BOZOVA İÇME SUYU ŞEBEKESİ PROJELERİ

ÇEVRESEL İZLEME PLANI

HİBE NUMARASI	
ALT HİBE NUMARASI	
RAPOR DÖNEMİ	
YÜKLENİCİNİN ADI	
KONTROLÖRÜN ADI	

İnşaat Aşaması İzleme Planı

Aşama	Parametre	Ölçüm Alanı	Ölçüm Tekniği	Ölçüm Zamanı	Maliyet	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sorumluluk	Açıklama
İNŞAAT	Atıklar	Şantiyede	Hafriyat malzemesi geçici depolama alanının doluluk oranı ve seviyesi görsel olarak kontrol edilecektir.	Günlük, Projenin İnşaatı sırasında	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
		Sahada biriktirme	Depolama alanından çıkan malzeme miktarı görsel olarak takip edilecektir. Ayrıca, bu malzemeyi taşıyan kamyonların hacim ve ağırlıkları ölçülecek ve bu veriler kayıt altına alınacaktır.	Günlük, Projenin İnşaatı sırasında	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
		Hafriyat Alanında	Atık boru malzemesi ile dolan konteynerler görsel olarak takip edilecektir. Atık miktarı doluluk oranına ve geçici makaralı konteynerlerin sayısına bakılarak tahmin edilebilir. Etki Azaltma Planında açıklandığı üzere, alüminyum kompozit boruların ambalaj ve etiketleri hafriyat alanında görsel olarak takip edilecektir.	Boru atığı olduğunda	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
		Depolama Alanında	Boru atığını taşıyan kamyonların hacim ve ağırlıkları ölçülecek ve bu veriler kayıt altına alınacaktır.	Boru atığı olduğunda	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
		Şantiyede	Atık yağ tankının seviyesi, pil ve akülerin doğru konteynere atılıp atılmadığı ve bu konteynerlerin doluluk oranları görsel olarak kontrol edilecektir. Yapılan araç bakımları kayıt altına alınacaktır. Değişen yağ ve aküler bu kayıtlardan kontrol edilecektir.	Sürekli	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	

		Şantiyede	Toplama konteynerlerinin fiziksel durumu, katı atıkların depolama konteynerlerine atılması, depolama konteynerlerinin doluluk oranı, atık su sızıntı oranı ve (varsa) fosseptik su seviyesi görsel olarak kontrol edilmelidir.	Sürekli	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
	Toz Emisyonu ve Hava Kirliliği (PM(10)< 50 µg/m3 (24 saat))	Şantiyede (etkilenen alanın etrafında) nakliye güzergâhında	- Rüzgarlı havalarda toz oluşumuna neden olan istifli malzeme ıslatılıp üzeri örtülmelidir. Rüzgar bariyerinin doğru yerde olup olmadığı ve nakliye aracının örtüsü görsel olarak kontrol edilmelidir. - Nakliye kamyonlarına takograf konularak hız kontrolü yapılacaktır. - Taşınabilir hava kalitesi ölçüm cihazları kullanılacaktır. - Nakliye araçlarının egzoz emisyon ölçüm pulları kontrol edilecektir.	Proje boyunca aylık rutin, Hafriyat ve dolgu sırasında haftalık, Şikayet olduğunda anlık, Rüzgarlı havada	Taşınabilir ölçüm cihazı kullanılması ilave maliyet			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
	Gürültü (Lgün <70 dBA)	Şantiyede (etkilenen alanın etrafında)	- Gelen şikayetlerle - Uygun aralık için kalibre edilmiş ses ölçüm cihazlarıyla	Proje boyunca aylık rutin, Faaliyetlerin yoğun olduğu dönemde haftalık, Şikayet olduğunda anlık	Taşınabilir ölçüm cihazı kullanılması ilave maliyet			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
	Trafik	Şantiyede, Nakil güzergahında	Uyarı levhaları çalışmanın başlamasından en az 500 m önce yerleştirilecektir. Trafik görsel olarak takip edilecektir.	Proje boyunca, Özellikle trafiğin yoğun olduğu saatlerde, Şikayet olduğunda anlık	İnşaat maliyetine dahil.			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
	Olası Hasarlar (Peyzaj, Arkeolojik)	Şantiyede Nakil güzergahında	- Peyzaj alanları, yollar ve tretuvarlarda oluşan hasarlar görsel	Hafriyat işleri sırasında	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	

ve Tarihi Eserler, Mevcut Tesisat v.s.)		olarak takip edilecek ve bu hasarlar işe başlamadan önce ve sonra fotoğraflanacaktır. - Hafriyat toprağı birikimi (erozyon, heyelan veya tortulaşma riski) görsel olarak takip edilecek ve gerekirse jeoteknik tetkikler yapılacaktır. - Arkeolojik ve kültürel miras görsel olarak takip edilecektir. - Mevcut altyapıya hasar vermemek için çözümler kullanılacak ve görsel takip yapılacaktır.						
İş Sağlığı ve Güvenliği	Şantiyede	İşçilere sağlık kontrolü yapılacaktır. İnşaat sırasında, Güvenlik Mühendisinin raporu takip edilecektir.	Yılda 2 kez	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
		Asbestli boruların değişim zamanlarında asbest lifleri ölçülmelidir.	ACP yenilemesi sırasında	İlave ölçüm maliyeti			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Kamu Güvenliği	Şantiyede	Çalışma alanında yaşayan insanları kazalardan ve zararlı atıklardan korumak amacıyla bariyerler ve uyarı levhaları olup olmadığı görsel olarak takip edilecektir.	Günlük	Yok			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
İletişim planı	Şantiyede, Nakil güzergâhında	-	Haftalık	Yok			Yerel Otorite	
Halktan gelen şikayetler	Şikayet merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük	Yok			Yerel Otorite, Denetim Teşkilatı	Telafi maliyeti Yüklenici tarafından karşılanacak. Geri bildirimler Belediyede kurulacak ilgili birimde kaydedilecek.
İşçilerden gelen şikayetler	Şikayet merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük	Yok			Yerel Otorite, Denetim Teşkilatı	Telafi maliyeti Yüklenici tarafından karşılanacak. Geri bildirimler Belediyede kurulacak ilgili birimde

									kaydedilecek.
	Arazi Edinimi ve Araziyle İlgili Konular	Şantiyede	Sahada gözlem, şikayetler	Gözetim Otoritesi tarafından sürekli şekilde	Yok			Yüklenici ve Denetim Teşkilatı	

İşletme Aşaması İzleme Planı

Aşama	Parametre	Ölçüm Alanı	Ölçüm Tekniği	Ölçüm Zamanı	Maliyet	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sorumluluk	Açıklama
İŞLETME	Gürültü (Lgün <70 dBA)	Pompa İstasyonlarında	Gürültü ölçme cihazıyla	Dönemsel (yılda 4 kez) ve Şikayet olduğunda anlık	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
	Su Kalitesi	Pompa istasyonu, depolama alanları, şebekeler, su temini ve depolamadaki deşarj noktası	- Su numunelerinin laboratuvar analizi yapılacaktır - SCADA sistemi kurulmasıyla, miktarın sürekli takibi mümkün olacaktır.	Sürekli	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
	İş Sağlığı ve Güvenliği	Klor Dozajlama odası ve Güvenlik Pompa istasyonu, depolama alanları, şebekeler, su temini ve depolamadaki deşarj noktası	Klor dozajlama odasının güvenlik ekibine otomatik gaz tespit ve alarm ekipmanı verilecektir. Mekanik ve elektrikli ekipmanların kurulu olduğu binalar uyarı levhaları ile donatılacaktır. Söz konusu binalar güvenlik çitleri ile korunacaktır.	Sürekli	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
	Hijyen		- Su numunelerinin laboratuvar analizi yapılacaktır. Pompa istasyonları, depolama alanları, şebekeler ve su temin yapılarının bakımları kayıt altına alınacak olup bu kayıtlar takip edilmelidir.	Sürekli	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
	İletişim planı	-	-	Haftalık				Yerel Otorite	
	Halktan gelen şikayetler	Şikayet merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük				Yerel Otorite, Denetim Teşkilatı (1. Yıl)	
	İşçilerden gelen şikayetler	Şikayet merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük				Yerel Otorite, Denetim Teşkilatı (1. Yıl)	